

Vergaderjaar 1984–1985

18973

Wijziging van de bepalingen in de Kieswet, de gemeentewet en de Provinciewet betreffende de uitsluiting van het kiesrecht en van de verkiesbaarheid alsmede regeling van de uitoefening van het kiesrecht door hen aan wie rechtmatig hun vrijheid is ontnomen

Wijziging van het Wetboek van Strafrecht en enkele andere wetten, inzake de ontzetting van het kiesrecht

B

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

Aan de Koningin

's-Gravenhage, 12 februari 1985

Bij Kabinetsmissive van 26 oktober 1984, nr. 55, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Minister van Binnenlandse Zaken en de Minister van Justitie, bij de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt

- a. een voorstel van wet met memorie van toelichting tot wijziging van de bepalingen in de Kieswet, de gemeentewet en de Provinciewet betreffende de uitsluiting van het kiesrecht en van de verkiesbaarheid alsmede regeling van de uitoefening van het kiesrecht door hen aan wie rechtmatig hun vrijheid is ontnomen;
- b. een voorstel van wet met memorie van toelichting tot wijziging van het Wetboek van Strafrecht en enkele andere wetten, inzake de ontzetting van het kiesrecht.

Nr. W04.84.0650a

1. Ten einde in verband met de jonste herziening van de Grondwet een regeling te treffen voor de uitoefening van het kiesrecht door kiesgerechtigde personen, aan wie op de dag der stemming rechtmatig hun vrijheid is ontnomen, is in het onderhavige voorstel van wet in artikel I, onderdeel B, bepaald dat dit kiesrecht uitgeoefend wordt door bij volmacht te stemmen. Afgewezen wordt de uitoefening van het kiesrecht per brief. In de memorie van toelichting is

in dit verband gewezen op de toezegging die de eerste ondergetekende aan de Tweede Kamer heeft gedaan om aan de hand van een evaluatie van de gang van zaken bij de Europese verkiezingen van 1984 na te gaan of de categorieën kiezers, die de mogelijkheid hebben per brief te stemmen, moeten worden uitgebreid. De Raad van State kan instemmen met het hier vooralsnog achterwege laten van de invoering van de mogelijkheid per brief te stemmen. Het college neemt aan, dat de resultaten van de evaluatie – indien verkregen voor de indiening van het ontwerp – in de memorie van toelichting zullen worden vermeld. Anders ware aan te geven op welke termijn deze kunnen worden verwacht.

2. De toevoeging in artikel IV van de woorden «behoudens de mogelijkheid van gratie» wordt blijkens de memorie van toelichting (bladzijde 5) wenselijk geacht «om de mogelijkheid van gratieverlening in de hierbedoelde gevallen boven iedere twijfel te verheffen». Naar het college meent is de toevoeging evenwel overbodig; de uitdrukkelijke vermelding van de mogelijkheid tot het verlenen van gratie in de memorie van toelichting neemt eventueel bestaande twijfel hieromtrent, naar het voorkomt, in voldoende mate weg. De hiervoor geciteerde toevoeging ware derhalve te schrappen.

Nr. W04.84.0650b

1. Onder verwijzing naar A. D. Belinfante: «In plaats van bijtjesdag» (Assen 1978), bladzijden 477 en 604, wordt in de memorie van toelichting (bladzijde 3) medegedeeld, dat sinds 1 januari 1952 geen recht meer is gedaan op grond van het Tribunaalbesluit. Volgens Belinfante (bladzijde 604) heeft zich in 1977 evenwel in twee gevallen een dergelijke uitzonderingssituatie voorgedaan. De memorie van toelichting ware derhalve op dit punt bij te stellen.

2. Op bladzijde 3 van de memorie van toelichting wordt vermeld dat het motief voor het scheppen van een ruime mogelijkheid tot ontzetting uit het kiesrecht in de Wet op de economische delicten (Stb. 1950, K 258) was het mogelijk te maken personen veroordeeld op grond van die wet tevens uit te sluiten van benoeming in ingevolge de Wet op de Bedrijfsorganisatie ingestelde publiekrechtelijke lichamen. Nu om redenen van een geheel andere aard de mogelijkheid tot ontzetting uit het kiesrecht wordt beperkt, rijst bij de Raad de vraag of de Wet op de Bedrijfsorganisatie niet zodanig aangepast zal moeten worden dat personen, die onder het oude regime uit het kiesrecht zouden zijn ontzet, van een benoeming als bovenbedoeld uitgesloten worden.

Hieraan ware in de memorie van toelichting aandacht te schenken.

3. Op bladzijde 6 van de memorie van toelichting (slot eerste volledige alinea) wordt een nota van wijzigingen aangekondigd in het kader van de herziening van het militair tuchtrecht en de afschaffing van de doodstraf (Tweede Kamer 1980/1981, 16 813) ten einde het Wetboek van Militair Strafrecht op het punt van de ontzetting van het kiesrecht aan te passen. Het college neemt aan dat de desbetreffende nota van wijzigingen te zijner tijd aan hem ter advisering zal worden voorgelegd.

4. Voor enkele redactionele kanttekeningen moge het college verwijzen naar de bij het advies behorende bijlage.

De Raad van State geeft U in overweging de voorstellen van wet te zenden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, nadat aan het vorenstaande aandacht zal zijn geschonken.

De Vice-President van de Raad van State,
W. Scholten

Lijst van redactionele kanttekeningen, behoren bij het advies van de Raad van State van 12 februari 1985

Nr. W04.84.0650a

- In artikel II waren de geciteerde woorden «bedelarij en landlooperij» te wijzigen in: bedelarij of landlooperij.
- In de memorie van toelichting ware op bladzijde 2, onderaan, de vindplaats van de daarbedoelde motie te vermelden.
- In de memorie van toelichting ware op bladzijde 5 de vindplaats van het Besluit Buitengewoon Strafrecht te vermelden.
- In de memorie van toelichting waren op bladzijde 12, derde alinea, eerste volzin, de woorden «moet zijn» te wijzigen in: is. Tevens ware halverwege dezelfde bladzijde «artikel 30 Wetboek van Strafrecht» te wijzigen in: artikel 28, derde lid, Wetboek van Strafrecht.